

Depremden zarar gören şirket personeline yapılan nakdi yardımların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125-24721
Tarih	05.01.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-125[61-2023]-24721

05.01.2024

Konu : Depremden zarar gören şirket personeline yapılan nakdi yardımların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.

İlgi : ...

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem sebebiyle Şirketiniz tarafından aileleri/birinci derece yakınlarını kaybeden, aileleri/birinci derece yakınları yaralanan veya evleri kullanılamaz hale gelen çalışanlarınıza nakdi yardım yapıldığı belirtilerek bu kapsamda yapılan yardımların kurum kazancınızın tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

-*"Ücretin tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

...",

- *"Vergi tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

... Yukarıdaki bentlerde yazılı vergi tevkifatının yapılmasında 96 ncı madde hükmü göz önünde tutulur.

..."

hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Tazminat ve yardımlarda" başlıklı 25 inci maddesinde, "Aşağıda yazılı tazminat ve yardımlar Gelir Vergisi'nden müstesnadır:

1. Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı;

..."

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükme göre, hizmet erbabına; eşi, çocuğu veya anne ve babasının ölümü nedeniyle verilen tazminatlar 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında gelir vergisinden istisna edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 7440 sayılı Kanunun "Diğer hükümler" başlıklı 10 uncu maddesinin yirmi birinci fıkrasında, "6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

a) Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı yardımlar ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar 5510

sayılı Kanuna göre prime esas kazançta dâhil edilmez, bu yardımlar üzerinden 193 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi ve 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uyarınca damga vergisi alınmaz.

..." hükmü yer almaktadır.

Konuyla ilgili olarak 25/3/2023 tarihli ve 32143 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 seri no.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinin "İstisnanın kapsamı ve şartları" başlıklı 5 inci maddesinde, "(1) 7440 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yirmi birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil), 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan ayni yardımların tamamı ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar gelir vergisi ve damga vergisinden istisna edilmiştir.

(2) İşverenler tarafından hizmet erbabına bu şekilde yapılan ve ücret olarak kabul edilen ayni ve nakdi yardımların istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu ayni ve nakdi yardımların;

a) 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılması,

b) Hizmet erbabının kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babasının depremden etkilenmiş olması,

c) Nakdi yardım tutarının toplamda 50.000 Türk lirasını aşmaması,

ç) Hizmet erbabının mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılması,

şarttır.

(3) Aynı yardımlarda, aynı yardımın mahiyetine ve tutarına ilişkin bir sınırlama bulunmamaktadır. Nakdi yardımların toplam tutarının 50.000 Türk lirasını aşması durumunda, aşan tutar ücret olarak vergiye tabi tutulacaktır.

(4) Hizmet erbabına yapılacak aynı ve/veya nakdi yardımın istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için hizmet erbabının kendisinin, eşinin, çocuğunun, anne veya babasının depremde etkilenmesi yeterli olup deprem bölgesinde yerleşim yerinin bulunması şartı aranmayacaktır.

(5) Hizmet erbabının mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı ve nakdi yardımlara ilişkin ödemeler, ücret bordrosunda gösterilecek ancak bu ödemelerin istisna kapsamına giren kısmı vergi matrahına dahil edilmeyecektir.

(6) Hizmet erbabına yapılan aynı ve/veya nakdi yardım ödemelerinin hizmet erbabının; mevcut ücretine ilave olarak yapılması gerekmekte olup mevcut ücretinde bir artış olmaksızın bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

(7) Hizmet erbabına; kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası için yapılan yardımlar istisna kapsamında olup bunların dışında depremde etkilenen diğer gerçek kişilere yapılan aynı ve nakdi yardımların bu istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

..." açıklaması yer almaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde ise safi kazancın tespit edilmesinde indirilebilecek giderler sayılmış olup, maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin kurum kazancının tespitinde gider olarak indirim konusu

yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından personele 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle eşi, çocuğu veya anne ve babasının ölümü nedeniyle yapılan yardımların, 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında gelir vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, söz konusu depremler nedeniyle Bakanlığımızca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen personele, mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılacak aynı yardımların tamamı ile toplam tutarı ... Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar gelir vergisi ve damga vergisinden istisnadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, çalışanlara yapılan yardımlar ile sağlanan menfaatler ücret kapsamında olup Şirketinizce yapılan söz konusu yardım ve ödemelerin, kurum kazancınızın tespitinde Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

